

Poštna
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMISTI

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsako soboto.

za na-
ma 50— D
esečna 4— „
Inozemstvo ce-
loletno 100 D.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D1—
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega sloven-
skega ljudstva!

† Josip Stritar.

(1836—1923.)

Umrl je kot najstarejši sloven-
ski pisatelj. Javno je nastopil s svo-
jim 30. letom in pokazal s tem pot
mladini: najprej uči sebe, potem dru-
ge. Stritar je bil učitelj v naj-
boljšem pomenu te besede. Njegovo
lastno pesniško in pripovedno ustvar-
janje v celoti ne obdrži trajne vred-
nosti; toda njegovo organizatorično
delo za razvoj slovenskega slov-
stva po Prešernovih časih mu
zagotavlja poleg Levstika trajno
zaslugo. Stritar je pokazal Slo-
vencem (1866) veličino in pomen
Prešerna ter v njegovem imenu
začel boj za umetniško ustvarjanje
v slovstvu. Njegov „Zvon“ (1870,
1876—1880) je bil klicar, ki je zbral
okrog sebe prve talente tedanje do-
be, da so pozneje pod vodstvom
njegovega učenca Levca nadalje-
vali in spopolnjevali slovstveno delo.
Bil je pa tudi mojster slovenskega

jezika in takó z jezikovno obliko
vplival na svoje sodobnike.

Stritar je bil mehak človek,
ki bi bil hotel združiti krščanstvo,
slovanstvo in socialstvo v vzajemno
enoto. Samó enkrat je zamahnil z
veliko močjo: njegovi „Dunajski so-
neti“ (1872), v katerih je šibal kul-
turne in politične napake svojih so-
dobnikov, zlasti Bleiweisov-
cev, so bili čin, ki je z njim preko-
sil samega sebe.

Bil je svetoven človek, ki je ho-
tel tudi Slovencem odpreti vrata v
svet — to je njegova velikost; a da
ni takó globoko koreninil v domači
zemlji kakor njegov rojak Levstik
— v tem se kaže njegova slabost.
Slovenski narod mu mora biti hvale-
žen za njegovo učiteljevanje, ker mu
je izsolal in vzgojil pisatelje in pe-
snike, ki se z njimi lahko ponaša.

Dr. L.

Zakaj morajo biti Slovenci federalisti in
republikanci?

To vprašanje zahteva jasen in
preprost odgovor:

Prvič **federalizem**. To je poglav-
itno vprašanje, ali smo Slovenci na-
rod ali nismo. Že v stari Avstriji se
je ves ustavni boj sukal okoli tega.
Centralistični Dunaj nas ni priznaval
za narod, ampak nam je dal nekako
dvoživlarsko ime: „Nationalität“. Mi
smo se temu upirali in vztrajali na
tem, da smo narod. V **centralistični**
Jugoslaviji se ta špetir ponavlja, samó
z razliko, da je naš položaj še te-
žavnejši. Svetovna vojna je Slovence
namreč udarila najbolj: porazdelila
nas je med tri države, Jugoslavijo,
Italijo in Avstrijo. V Avstriji naše ro-

jake germanizujejo naprej, kakor so
jih nekaj. V Italiji pravijo držav-
niki, da jih bodo nasilno odnarodili. V
Jugoslaviji pa nam pravijo, da tod ni
več ne Slovencev, ne Hrvatov, am-
pak, da smo vsi skupaj en narod —
„Jugoslovani“. Nastane vprašanje,
kakšne so razmere po Evropi in po
vsem svetu in v kakšnem položaju
smo Slovenci še posebej napram tem
razmeram? Ali more današnja jugo-
slovska SHS država, ki je krog in
krog obdana od sovražnikov in sla-
bih prijateljev, kdaj zopet združiti
vse Slovence. Ko so v Parizu raz-
bili srednjo Evropo, so dobili Lahi
povsem proste roke v slovanskem

Primorju. Tam sedaj nemoteno uga-
nja nasilnost fašistični nacionalizem,
ki je plod najhujše socialne, politi-
čne in kulturne reakcije. To divja-
štvo more ustaviti le misel člove-
čanstva in miroljubja, prenešana v
realno življenje. Južni Slovani more-
mo to doseči samo v slovanski bal-
kanski federaciji, v kateri bi bili
enakopravni vsi narodi, Slovenci,
Hrvati, Srbi in Bolgari. Takšna dr-
žavna tvorba bi lahko postala resen
element miru, dela in reda. Pa tudi
ta formacija še ne bi bila popolna
brez Rusije. Južnoslovanski čolniček
bi se moral navezati na veliki ruski
brod, da bi mogel mirno in brez skr-
bi pluti med razburkanimi valovi
svetovnih zapletljajev. Brez Rusije,
ki se pravkar tako temeljito prenov-
ljuje, smo zapadni Slovani izročeni
imperijalizmu in militarizmu zapad-
nega kapitalističnega sveta. V tej
konceptiji vidimo praktično slovan-
stvo, ki razbremenjeno carizma in
imperijalizma, more postati vodnik
novega svetovnega in socialnega
reda. Slovenec, ki misli, da ga more
rešiti že brat Srb sam, je v zmoti.
Sedanji položaj Evrope je v obče ne-
vzdržljiv. Zato pride prej ali slej do
revizije kapitalistično zamišljenih
mirovnih pogodb. Morda bodo že le-
tošnje volitve na Angleškem spro-
žile to revizijo ter načele vprašanje
nove situacije v Evropi. Samo juž-
noslovska konfederacija (zveza
držav) v zvezi z Rusijo, more slo-
venskemu ljudstvu prinesiti resnično
samoodločbo in svobodo ter ustvari-
ti slovensko domovino od Celovca
do Trsta.

Drugič **republikanizem**. Na to,
kar smo povedali zgoraj, pa se mora
slovensko ljudstvo tudi pripraviti in
sicer predvsem duševno. O republi-
kanizmu se naši slovenski ljudje bo-
je govoriti, celo inteligenti, ker sam-
i sebi ne zaupajo in nimajo dovolj
vere v samega sebe. Leta 1920. iz-
voljena belgrajska „konstituanta“ ni
bila suverena. Kdor ni prisegel na
monarhizem, je bil enostavno črtan
iz njenega imenika, pa če je bil se-
demkrat izvoljen. Zaradi tega so re-

publikanski Hrvati raje ostali doma,
in prav so imeli. Slovensko ljudstvo
se je premalo jasno zavedalo, da je
ono samo izvir in nosilec vse politi-
čne moči in nihče drugi. Ta mala sa-
mozavest in preozka politična iz-
obrazba poznavalca naših prilik ne
preseneča. Dolga stoletja so naše
ljudstvo učili o „predobrem očetov-
skem cesarju“, o „milostljivem vla-
darju, ki neprestano moli za svoje
narode“, o „junaških in pravičnih ce-
sarjih“, od katerih je bil vsak skoro
že več kot svetnik. Že otroku v šoli
so vtepli ta strup pokorščine, strahu
in spoštovanja v glavo, s takimi
vzgojnimi metodami so nadaljevali
pri mladeniču in vojašnicah in po-
znej pri možu in starčku v društvih,
na shodih, v cerkvah — vse do
groba. Tako je šlo od generacije do
generacije. Državljska in duševna
vzgoja naroda je ljudstvo duhovno
zasušila in mislil je, da brez „ce-
sarja“ ne more ne živeti ne umreti.
V takšnem pokvarjenem in zastrup-
ljenem vzdušju živeči narod je po-
polnoma pozabil na svojo naravno
pravico, da se sme in more vladati
in upravljati sam.

Zato je za Slovence republi-
kanska misel kričeča vzgojna potre-
ba, je uvod v samoniklo politično
življenje naroda, da se zave svoje
suverenosti in pa tega, da nima
nihče prava vladati nad njim in raz-
polagati z njim brez njegovega do-
voljenja. Naš in hrvaški narod nista
bila nikoli pozvana, da se izrečeta za
monarhijo ali republiko. Seveda ni-
mate tudi pravice odrekatı Srbom
kralja, ako ga oni hočejo imeti. Zato
je sporazum tudi v tem pogledu po-
treben. Angleži so po svoji dušev-
nosti gotovo republikanci, pa imajo
vseeno kralja, ker mislijo, da je tako
boljše. Toda oni ga lahko vsak čas
odstavijo. Pri njih monarhija ni bi-
stvena reč, ker je ljudstvo v to pri-
volilo in še privoljuje. Dokler pri nas
slovensko in hrvaško ljudstvo ne bo
prostovoljno pritrnilo monarhistični
državni obliki, tako dolgo se bo ta
oblika morla držati samo s pomočjo
vojaške sile ob pomanjkanju prave

LISTEK.

28

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

Gubec je s prekrižanimi rokami zamišljen
stal. Potopil se je v čudne misli, v njegovih
prsih je besnel čuden boj.

„Da,“ je nadaljeval mladenič nekoliko
plaho, „prišel sem, ujec, tudi zaradi sebe; tudi
meni se kuha nekaj zlega, dasi nisem tlačan,
ampak svoboden kmet.“

„Kaj zlega, Gjuro?“ je vprašal Gubec in
vzdignil glavo.

„Prosim Vas, ujec, ali hočete kmalu po-
slati moje svate za Jano?“

„Ne boj se, žel!“ ga je potolažil Gubec.

„O, dragi ujec, „bo že“ je ciganska beseda.
Da jaz Jane ne pustim, predobro veste, toda
tudi ona se je k mojemu srcu privezala in tudi
Vi niste nasprotni. Moje gospodarstvo, hvala
Bogu, ni ravno najslabše. Postavil sem si lep
dom. Domačini so mi sicer nevoščljivi in za-
vidni, ker nimajo srca za mene. In tako sem
žalibog osamljen kakor drevo sredi ravnega
polja. Samó da bi bilo enkrat tega konec, ker
že težko čakam.“

„Glej ga no, dečka,“ odvrne na to Gubec,
„težko mu je čakati. Glej ga no! Kje pa imaš
brke? Sedi tukaj na klop in poslušaj!“

Gjuro je zlovoljen sedel, poleg njega pa
Gubec. Ujec je sklonil glavo, uprl lakte na ko-
lena in mladeniču mirno rekel:

„Golobrad si še, res je, toda osemnajst
let je že za teboj in ne kaplja ti več mleko od
ust. Ko je tvoja pokojna mati, moja sestra,
umirala, me je poklicila k postelji in rekla:
„Brat! Moji računi gredo proti koncu, treba bo
oditi s tega sveta. Na prsih mi leži kakor ka-
men, hudo je, prehudo; toda Bogu bodi hvala,
če ni drugače. Samo za eno te v božjem imenu
prosim. Za menoj bo ostal moj edinec Gjuro;
očetove oči so se že davno zaprle, sedaj se
bodo tudi materine in nikogar ne bo, ki bi gle-
dal in pazil nanj. V hiši so domačini in sorod-
niki in ker gre po rojstvu mojemu sinu polo-
mati za očeta in mater. Pazita mi na tega
vica, mu niso naklonjeni in mu bodo nagajali,
če bo le mogoče. Bodita mu ti in naša stara
dečka, ker bi se moje kosti v grobu obrnile,
če bi se to dete pokvarilo. Prizezi mi, da boš
na to mislil in skrbel, prisezi mi in jaz bom
mirno umrla. Prisegel sem ji, čuj, pred smrtjo
sem ji prisegel na mojo dušo in ona se je obr-
nila in mirno na veke zaspala. In kar sem
obečal, sem tudi zvesto držal. Varoval in bran-
nil sem te pred tujci in domačini v tvoji lastni
hiši.“

„Res je, ujec, in hvala Vam za to.“

„No, tako vidiš, Gjuro, da ti hočem dobro.
Zato se zanesi na mene. S tvojo babico, mojo
materjo, vedno misliva na tebe. Bil bi te vzel
na svoj dom, toda ti si slobodnjak, jaz pa sem
kmet. Potem bi mogoče pokmetili tudi tebe.
Boljše pa je, da si na svoji zemlji, saj sem ti
rekel, da so člani tvoje zadruga gladni za tvo-
jim deležem. Nekaj se ti je vnelo v glavi, v
srcu se ti je omilila Jurkova Jana. Siromašna

je, pa nič za to, poštena je in vredna spošto-
vanja. Zadrugarji ti silijo bogato nevesto; jaz
pa sem rekel, samo vzami Jano, ker nekatere
dekllice nosijo bogastvo v mošnji, druge v
srcu. Toda vse ob svojem času, veruj mi moj
sinko; tudi meni ni zastoj zrastle brada.
Otročnica se kmalu najde, toda gospodarstvo
potrebuje čvrstih laktov, da se sleme ne po-
ruši. Premlada sta, otroka sta še, ona ima pet-
najst, ti osemnajst; ona bi sama še mleko pila,
ne pa drugi od nje. Počakajta še nekoliko!“

„E, dragi ujec,“ se je mladenič počehljal
za ušesom, „vem, da modro govorite, ker vas
ves kraj bolj poslušaja kakor župnika in župana.
Ali, meni se tako zdi, da bi lahko bilo pre-
pozno, kar se Vam zdi prezgodaj. Nisem prišel,
da bi Vam kaj izmisljal. Stari gospod Tahi gre
za kapetana v Veliko Kanižo; zato zbira četo
konjenikov iz vseh delov sveta, nekoliko za
denar, nekoliko s silo. Ni še dolgo tega, kar
me je ta stari volk srečal na potu pri Jakov-
ljem. Jahal sem v Zagreb. Tahi me je ustavil
in vprašal, kdo sem in kam grem, jaz pa sem
rekel: „Gjuro Mogaič, svobodnjak iz Stubice.“
Na to je rekel spremljevalcu Petru Petriče-
viču: „Ta fant je kakor rojen za konjenika!“ In
sta šla dalje. Mislite si, kako mi je bilo pri srcu.
Jaz, pri Bogu in moji duši, nisem bojazljivec;
sprijel bi se, če treba celo o Svečnici z volkom,
ali sedaj, moj Bog, ko mi Jana po glavi hodi,
naj sedem na konja in ponsem svojo glavo na
turški semenj! To človeka boli. Recite sami,
če ne!“

(Dalje prih.)

ljubezni od strani ljudstva. Ali naši monarhisti tega ne vidijo in ne spoznajo?

Hrvatje so danes skoro vsi republikanci. Tudi med Slovenci jih je že precej, a tudi med Srbi samimi jih

ne manjka. Mi Slovenci bomo morali prej ali slej na to vprašanje jasno odgovoriti.

Iz teh razlogov pameti morajo Slovenci biti i federalisti i republikanci!

Vprašanje odpuščenih uradnikov.

Prejeli smo in priobčujemo:

Redukcija uradništva je v polnem jeku. Vlada pač ni znala na drug način omejiti svojih izdatkov, pa je bilo seveda neobhodno potrebno in edino umestno pognati par sto uradniških družin na cesto, da se „zaštedi“. Dovolj se je kritiziralo proti takim „socialnim“ naredbam, vsak dan so časopisi polni ogorčenja in zgražanja nad tem nečloveškim, divjim početjem vlade, vendar se zdi, da gre vse to neobčutljivi „brači“ pri enem ušesu noter, pri drugem pa ven. Res čudne stvari doživljamo pod „svobodnim solncem ujedinjene Jugoslavije“! Mi, ki smo se nehali čuditi salomon-skim ukrepom Belgrada, ne bomo nič iznenadeni nad kakim „naredjenjem“, da se imajo enostavno poklati vsi oni uradniki in njihove družine, ki si ne bodo mogli najti kruha; kajti vse, kar ni na razpolago koruptnemu režimu, je državi „na teret“, a država je bila z uradništvom itak „preobterčena, vsled česar je „valjalo“ reducirati. Zelo moderno načelo, ki ga more zastopati menda samo jugoslovanski finančni minister! Na vsem svetu menda ni države, katere uprava ne bi slonela na sposobnem uradništvu in menda tudi take ne, ki bi vsled pasivnega gospodarstva našla izhod v redukciji uradništva. No, tudi o tem se je veliko pisalo in govorilo, a tudi to je šlo pri enem ušesu noter, pri drugim pa ven.

Sedaj pa nastane težko vprašanje: Kam sedaj, kje iskati zaslužka, kako preživeti družino? Z grozo v srcu pričakujemo Božiča, s strahom gledamo v pobeljeno zimsko vreme. Zunaj leži sneg, od planin prihaja ostra burja. Te dni me je vprašala moja 5 letna hčerka: Atek, kedaj bomo zakurili peč, mene tako zebe... in Micico tudi, pa Slavko tudi. A v drvnicu komaj za mesec dni drv! Mokro in hladno vreme zahteva toplo obutev, proti mrzli burji se je treba zavarovati s toplo obleko. In če bi vse to bilo, ostane najvažnejše, kar manjka: hrana. In to v zimi, ko človek troši razmeroma še enkrat toliko telesne toplote kot poleti. Vse to tedaj mora biti, ako hočemo živeti, a odkod vzeti? Če je bilo poprej z ono malo plačo vsaj toliko, da smo se

mogli omejiti na minimum, je danes tudi to nemogoče. Mar je tu konec? Konec vsega hudega? Začel bi črt-vek črpati prihranke, ko bi se hoteli dolgovi izpremeniti v hranilne vložke. O, redukcija... Mar ni beda tudi mati zločina? Vlada, kaj delaš?

Se pred redukcijo je zavladała v Sloveniji splošna brezposelnost. Da se bode po redukciji položaj neizmerno poslabšal, je jasno. Kako tedaj tem razmeram odpomoči? Podjetja likvidirajo, vlada indirektno reducira tudi privatne nameščence. Čujemo, da bode Jadranska banka odpustila precej uradništva. Brezdvoma bodo sledili tudi drugi denarni zavodi, v kolikor že to niso storili. In tako se množijo brezposelne množice, ki zamišljene in povešene glav tavajo po sneženi poljani prezebojč, obupajoč...

Kedaj je bolj dozorela potreba avtonomije, kakor danes? Nikdar! In če jo danes dobimo, dovolj kasno že bo, kajti redukcija je v izvedbi, družine pa uničene.

Ker nikdo ne more živ pod zemljo, se je treba na neki način vendarle obročiti proti nasilstvom tiranskega vladanja. Kako? Po naših domačih podjetjih sedi danes veliko tujcev, ki so se kljub onemu „čiščenju“ l. 1918. in 1919. zopet vrnili, oziroma na mesto izgnanih so prišli drugi. Nimamo nič proti temu, ako se v naši gospodarski in industrijski upravi trpe inozemci in popolnoma pristajamo na načelo, da se podjetja pri nameščanju ozirajo v prvi vrsti na sposobnosti in ne na narodnosti. To je lepo in mi smo napram tujcem pri nas lojalni kot mogoče ne tako kmalu kje drugje. Vkljub temu se ne da prezreti dejstvo, da je pri nas dosti pisarniških mest zasedenih od tujcev katerih posle bi prav tako ali morda še boljše opravljal slovenski uradnik. Dokler v naših uradniških vrstah ni bilo take brezposelnosti, smo molčali, med tem ko smo danes prisiljeni, da prinesemo nujni predlog in obenem poziv na vsa naša industrijska podjetja, ki naj v svojih poslovalnicah napravijo prostor našim ljudem. Od vlade ne moremo pričakovati nobene zaščite več, kajti tam so angažirani Wranglovci. Zato se obračamo na našo domačo industrijo, ki bode z zaposlenjem redu-

ciranih odnosno vsled redukcije prizadetih izvedla čin človekoljubja in dokazala razumevanje socialne bede domačih ljudi. Organizacije privatnih nameščencev pa naj uplivaio na tuja podjetja pri nas, da bodo tudi ta pri nameščanju osebja v prvi vrsti upoštevala naše uradništvo.

Zalostno pač, da mora jugoslovanski državni nameščeneec tem potom beračiti kruha. Za našo neobčutljivo vlado je seveda tudi to vseeno, ni pa vseeno za uboge, socialni pogibelji izročene družine, ki bodo pri prihodnjih volitvah pač glasovale drugače, B. Ž.

Kako naj si pomagamo?

Gospod I. P. iz Sr... pri B... na Štajerskem nam piše:

Prav je, da pišete o davkih, ampak to nam nič ne pomaga, saj znamo itak že iz avtonomističnih (sedaj slučajno klerikalnih) listov vse to. Avtonomistični poslanci vendar ne morejo drugega storiti, kakor da Srbom povedo v skupščini, da nikakor ne gre, da bi Slovenijo v korist Srbiji izmogli, in da potem dosledno glasujejo proti vsem davkom. Vsak davkoplačevalec je pri nas po položnici prejel, koliko davka da naj plača v 14 dneh, potem se bo rubil, če ne plača. V tem slučaju nam povejte, kaj naj storimo! Številke o davkih nam nič ne pomagajo, naj si bodo v tem ali onem listu.

Če Hrvatje niso plačali predpisane množine davka, ampak manjšo vsoto, ali so jih potem rubili? Vem, da ne boste mogli drugače odgovoriti, kakor — plačajte! — Pritožiti se itak nič ne pomaga, ampak še več stane. — „Avtonomist“, svetuj nam, kaj naj storimo proti davkom in proti kuluku?

Kdor je pazljivo bral naš članek „Davčno divjaštvo“ dne 10. novembra, je gotovo našel nasvet, kako bi se dalo pomagati previsokemu obdavčenju tudi pri nas.

Mi smo tam omenili, da imamo mi silno mnogo raznih društev. Imamo tudi velike politične organizacije. Če bi vse te nastopile, kakor bi bilo potrebno, bi že nekaj zaleglo, ker glasen protest cele Slovenije bi odjeknil daleč po svetu.

V podobnem položaju, v kakoršnjem smo Slovenci glede davkov danes, so bili pred dobrimi 100 leti tudi Amerikanci. Te so Angleži pošteno odirali. Ko pa je bila struna preveč napeta, so Amerikanci zapotali po svoje in danes imajo — svojo državo.

Ta pot za pomoč pa je huda. To pot imenujemo **upor**, in upor je nevarna igra. Zato mi te poti nikomur ne nasvetujemo.

Je pa še ena pot, ki je popolnoma zakonita in torej dovoljena, in ta pot se imenuje **volitve v davčne cenilne komisije**.

Ta pot za pomoč je med nami skoro neznana. **Morali pa bi se za volitve v davčne cenilne komisije zlasti danes zelo zanimati vsi ljudje do zadnjega hribovskega pastirja.**

Kaj so davčne cenilne komisije? Na sedežu vsakega okrajnega glavarstva obstoji finančna nadzorna oblast, ki davke odmerja. Na odmero davkov pa ima prosto izvoljena davčna cenilna komisija velik vpliv, ker so te komisije **avtonomne** in se jim torej ni treba ozirati samo na to, kar bi rad odmeril državni davčni organ, ampak **cenilna komisija uradno odmero lahko znatno popravi, ali zviša, ali pa zniža.**

To veliko pravico ima **davčna cenilna komisija.**

Volitve v davčne cenilne komisije so ravnokar razpisane in se bodo vršile **meseca januarja prihodnjega leta.** V vsaki občini in pri vsakem okrajnem glavarstvu zveste lahko natančen dan, kdaj bodo te volitve.

Sedaj pa je odvisno samo od vas davkoplačevalcev, da se pobrigate: prvič za svojo volilno pravico za te komisije, drugič pa da izvolite v te komisije **ponosne in neupogljive može.** Če boste izvolili **može**, ki bodo znali braniti vaše žepe pred željami državne davčne oblasti, bo prav za vas, če pa boste volili **može**, ki tega niso vredni, boste pa morali sami nositi posledice.

Danes imate v rokah davčne plačilne naloge z jako visokimi zneski. Ali ne pride nikomur na um, da bi vprašal sedanje člane davčnih cenilnih komisij, kako to in zakaj to, da so predpisani tako visoki zneski? Kar te gospode potipajte, naj vam to zadevo pojasnijo! Pri prihodnjih volitvah pa se morate pač nekoliko bolj sami pobrigati za to, koga boste poslali v davčno komisijo in koga ne.

Ta pot samopomoči je zakonita in dovoljena in mi ne moremo dovolj glasno poudarjati velike važnosti teh volitev za slovenske davkoplačevalce.

Pošljite naročnino!

V mraku, ko je za hip ugasnila svetloba raket in so ljudje izgubili drug drugega izpred oči, se je zdelo, kot da se glasovi razbijajo, potaplajo z višin nekam v brezino, ob vsaki novi salvi raket pa so se takoj zopet strnili v enotno, grozeče bučanje.

Poročnika K. sem našel doma! »Ali ste kaj pripravljene?« »Če pridejo Nemci, moje strojne puške so pripravljene.« »Kaj pa drugi?«

»Na fronto noče iti nobeden več.«

»Lepo in hudo preprosto,« sem pomislil in pogledal v njegove vsele, mirne oči. Blagodejnost je vplivala name ta neposrednost volje in besede, dejanja. Ko mi je še povedal, kako so podkurili generalu, ki jih je prišel zmerjat, razgnali »berajtsaft« ter napodili nemške in nekatere slovenske oficirje, sva si krepko stisnila roke in se poslovila.

Na potu in Intizzo nazaj sem imel čas nekoliko zbrati svoja čuvstva in misli ter jih poiskusiti uvrstiti v neko širše snovanje. Čutil sem, da je nastopil trenutek, ko je treba delati brez pomisleka, kakšne posledice more to imeti, streljati ali karkoli, le vztrajati. »Ko je že vse tako, tedaj je v naravnem redu dolžnosti, zvestobe in ljubezni, da poginemo ali zmagamo z njimi vred,« sem premišljeval.

(Dalje prih.)

Lojze Ude:

Upor slovenskega polka v Furlaniji.

(Poglavje iz naše zgodovine.)

»Prehiteli, prehiteli,« sem komaj zavedno ponavljal za njim.

Pohitel sem na cesto, stopil med pojoče. Opazili so me in nekaj toplega je posijalo iz njihovih oči. Frajtar Glinšek je stopil k meni:

»Gospod poročnik, ali bi ne bilo bolje, da nas pustite same. Zaprejo vas, še ustrelijo. Nas streljali ne bodo, ker potem morajo postreliti vse, zapreti ves polk.«

»In ko pridejo Nemci, nič niste organizirani.«

Fant se je nasmejaj, odgovoril s pesmijo:

»Kaj nam pa morejo...? Razorožijo nas; saj to ravno hočemo.«

»Treba je skupnega delovanja s slovenskimi častniki, velikega medsebojnega zaupanja je treba.«

»Da, tega bi bilo v resnici treba.«

Začutil sem bridek očitok v njegovih besedah, ostro obsodbo.

* V prvi del se je vrinilo par tiskovnih napak. Glasiti se mora: sklenil počakati, ne zlagana epopeja, Intizzo, Jugoslovanskega kluba, jugoslovanske polke, s kakim drugim slovanskim polkom, prebijemo, sva še vedela, poleg »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina«.

Pisatelj.

Stal sem med njimi osramočen, zalosten in jezen.

»Kako mislijo oni v Codroipu?« sem vprašal.

Iz daljave, od Codroipa sem, se je slišalo močno streljanje iz strojnih pušk in iz pušk, detonacije ročnih granat so pretresale ozračje, v dušah vžigale ogenj. Rakeete so poletavale v zrak, trepetale nad mestom kakor goreče postavke in nato kakor obstreljene strmo glavljale na mesto. Zares, velik praznik so morali obhajati tam v Codroipu!

Seveda je bilo potrebno iti v Codroipo pogledat in povprašat znance.

Cesta je bila čisto zapuščena. Šele bolj izven vasi sem opazil, da je noč zelo temna. Kljub sikanju na slepo izstreljevanih krogel in gmenju ročnih granat je bilo v nara-vi nekaj čudno mirnega, prežočega. Včasih je švignil po temnih, tiho trepetajočih topolih ob cesti in v ravnini kakor blisk svit raket. Nato se je zdela noč še bolj črna.

Ko sem se približeval mestu, sem zaslišal iz sredine močno kričanje. Na ulicah do glavnega trga nisem srečal ljudi. Vsa vežna vrata so bila zaprta in okna nerazsvetljena. Glavni trg pa je mudil ves divje krasni prizor upora. Rakeete so ga razsvetljevale. Pokanje pušk in

strojnih pušk ter ročnih granat se je mešalo z vpitjem ljudi. Iz »soldatenhajma« so valili fantje velik sod. Naokrog po tleh je bilo vse pokrito z deskami razbitih zabojev, s papirjem in najrazličnejšo robo, kar je je premogla trgovina »soldatenhajma«. Iz notranjosti se je čulo razbijanje. Bolj proti sredini trga je stal zapuščen avtomobil, očitvidno ustavljen od upornikov; blizu njega je ležal sod in neka tekočina se je cedila po zemlji. Gruče vojakov so stale ob hišah okrog trga, druge so se drenjale ob vhodu »soldatenhajma« in vpile z divjimi glasovi. Ko so me zagledali, se jih je nekaj grozeče spustilo nasproti meni. Vrgel sem jim naproti nekaj upornih besed. Tedaj so zakričali:

»A, saj je naš!«

In so se vrnili k sodu.

Na drugem koncu trga sem se ustavil in pogledal nazaj. Kadar koli so s pokom in vršanjem kakor splasene jate golobov poletele v zrak nove rakeete, v neki višini obstale, omahovale in pršale iskre na vse strani, so se prikazale od rdeče, bele in zelene svetlobe obzarjene postavbe ljudi: stali so ob hišah okrog trga z dvignjenimi glavami in gledali v ogenj. Uporno so vpili, kakor da se hočejo maščevati za vse udušene živijo-klice, zategnjeno, z votlo odprtmi o kakor vihar:

»Živjooo, živjooo!«

Dnevne vesti.

„Škandalozna davčna praksa“. V svojem zadnjem uvodniku smo ponatisnili dopis davčnega uradnika na „Jutro“, v katerem se nam neznan gospod pritožuje nad „Avtonomistom“, češ, da smo po krivici obdolžili davčne uradnike, da so oni krivi, da plača Slovenija toliko davka kakor ga. Sedaj pa piše „Jutro“ samo (dne 28. novembra) o „škan-dalozni davčni praksi“, kar za gospode ni posebno prikupljiv kompliment. Prosimo onega gospoda, ki se je zadnjič oglašil v „Jutru“ proti nam, naj se sedaj oglasi pri nas proti „Jutru“.

Napredek. 15. novembra je stopil v veljavo nov zakon, ki nam bo vzel naše priljubljene štarije ali oštarij in nam namesto njih dal „kafane“ in „mehane“. „Kafana“ bo navadna štarija, „mehana“ pa taka štarija, kjer ljudje lahko tudi prenočujejo. V Ljubljani bodo hodili tujci prenočevati v „Union-mehano“, pijančevati bodo pa hoditi v „Figabirt-kafano“. Kadar bo mestna občina ljubljanska ustanovila splošno ljudsko kuhinjo, bodo hodili uradniki na hrano v „magistrat-mehano“, ker bodo tam lahko na mizah tudi prenočevali. Tako počasi napredujemo v orijent. Stari pošten šuštarji se bodo morali umakniti „heriherskim radnjam“, k narodnim damam bodo pa hodile „šnajderke“ šivat na dom. Sobe nam bodo slikali „moleri“, jabolka in pomaranče bodo pa prodajali namesto branjevcev in branjev „bakalini“ in „bakalinke“. Tako bomo vsi postali počasi „integralni Jugoslovani“.

Vse cenjene naše naročnike, ki so prejeli že po več položnic, pa še do danes niso poravnali dolžnih zneskov, vljudno prosimo, da store svojo dolžnost. Mi nimamo nobenih fondov na razpolago, zato smo navezani zoolj na naročnino, da moremo plačati visoke stroške za vzdrževanje lista. Zato naj nihče ne odlašaj s plačilom. Kakor bi gg. naročnikom ne bilo ljubo, če bi dobivali list neredno, tako mora tudi naša uprava računati z rednimi dohodki. Upamo, da naš opomin ne bo zastoj.

Kako mislijo na deželi? Od spoštovanega obrtnika (mizarja) smo prejeli sledeče vrstice: „Res je, popolnoma res, kar je objavil Vaš cenjeni list pod naslovom „Davčno divjaštvo“. Z nami podeželskimi obrtniki ravnajo tako, da so že vsi obupani. Jaz sem 80-odstotni invalid, sedeti ne morem in stati ne morem dolgo. Imam 8 pomočnikov in 4 vajence. Sam delati ne morem. Pa me davkarija „šraufa“ da je joj! Ravnokar sem prejel položnico za plačilo 18.864 dinarjev! Šel sem osebno na davkarijo, tam pa so mi rekli, da je vse to na podlagi lanskega leta in še 30% zraven. Za lansko leto sem se pa pritožil, toda rešitve še do danes nisem prejel. Kdaj bom zvedel, ali se mi deli pravica ali se mi godi krivica? Ne morem si kaj za izraz „proč...“, živela slovenska federativna republika! Pogin nezavednim centralistom, lopovom, ki podpirajo tako vlado, ki nas tako izmozgava.“ — (Še mnogo hušjih) dopisov smo prejeli celo kopo, pa jih zaradi cenzure ne moremo objaviti. Potem se pa še najdejo tepci, ki pravijo, da „Avtonomist“ huška ljudi! Ali mar „Avtonomist“ razpisuje tako visoke davke?

Pri nas in drugod. Kako je z davki pri nas, je vsem znano. Še preveč znano. Kako je pa na Hrvaškem? Nam poročajo iz Belokrajine, da je nekdo kupil pred leti v K... na Hrvaškem dve hiši, ki neseta letno 60 tisoč kron. Za davek ga ni nihče tirjal. Po dveh letih je sam odšel v K... z 20.000 kronami v žepu, da poravnava svoj davčni dolg. Na uradu so mu rekli, naj plača — 80, reci osemdeset kron! V Sloveniji bi mu zapeli drugačno pasmico.

Pritožbe proti železniški policiji. Od uglednega posestnika v Ormožu smo prejeli daljši dopis, v katerem opisuje, kako s pošteni Slovenci postopa neki železniško-polijski komisar. Ta človek zaplenja ljudem

cigarete, ki jih prineso s seboj ljudje iz Maribora, češ da je to „tihotapljeno“ blago. Ravnotako zaplenja ljudem blago, nakupljeno v Ormožu in namenjeno za Čakovce. Z ljudmi pa postopa skrajno surovo. Komu je ta vljudni organ podrejen? Dalje: Kaj pa potrebujemo v Sloveniji železniško policijo? Ali ne upravljajo na meji svoje službe že finančni organi? Prosimo pokrajinsko upravo, da blagovoli napraviti red, oziroma naj poroča „nadležnim“ v Belgrad, da pri nas nismo vajeni surovih ljudi v uradih, ampak vljudnih, ki poslušajo redno, po predpisih, in ne po kakim samovolji. Po krivici zaplenjen tobak pa naj vrne slavna oblast njihovim pravnim lastnikom.

Kdo huška? Klerikalno „Jutro“ pravi, da huška „Avtonomist“, in sicer zato, ker smo napisali v zadnji številki na prvi strani vprašanje, „kdo da sili davčne oblasti v Sloveniji, da iztisnejo iz Slovenije dvakrat in trikrat več kakor to zahteva sam finančni minister,“ na tretji strani pa, „da plačuje Slovenija 6 milijard.“ Za „Jutro“ je to „huškanje“. Seveda, če človek ne razume več slovenščine in ne ve, kaj pomeni izraz „dvakrat in trikrat“, potem je razgovor s takim človekom težaven. „Dvakrat in trikrat“ pomeni splošno trditve (= „mnogokrat“), ne pomeni pa natančne številčne trditve, ker vsak pameten človek ve, da pri natančnih računih „dvakrat“ ni „trikrat“. Če klerikalci iz „Jutrove“ dežele tega ne vedo, jim ne moremo pomagati.

Koliko davka plačuje Slovenija? V „Slovincu“ je dne 27. novembra objavil poslanec Pušenjak številčne podatke, da plačuje Slovenija okoli 6 milijard kron letno v centralno državno blagajno. Poslanec Pušenjak ima baš kot poslanec dovolj priložnosti, da zbira točne številčne podatke in zato mi prav nič ne dvomimo, da je njegova trditev resnična. To trditev je vrh tega zapisal „Slovenec“ že skoro pred 14 dnevi, in vsak človek je pričakoval, da bo sledil tej trditvi kakšen uradni popravek. Tega pa do danes še nikjer nismo našli, vsled česar je opravičen sklep, da ta trditev drži.

Kdo postane lahko „avtonomist“? Vsak pameten človek, ki se mu preneumno zdi, da bi pomagal dr. Žerjavu „farje goniti“, ampak se raje poteguje za to, da nas ne bi gonili in preganjali drugi. Biti avtonomist pa nikogar ne ovira, da ne bi smel v nedeljo k maši ali pa v oštarijo.

Napravite red! Iz številnih dopisov, ki jih prejemo od vseh strani, razvidimo, da vlada v naših davčnih uradih velika zmešnjava. Tako nam poročajo zelo verodostojni gospodje, da so si dali napraviti davčne izvlečke, da bi vendar enkrat vedeli, koliko imajo za plačati in koliko ne, toda številke v izvlečkih se nikakor niso ujemale s številkami v davčnih predpisih in pobornicah! To je pa vendar „malo mnogo“, kakor bi rekli „bratje“ Srbi. Če že številke v davčnih knjigah odpo-vedujejo pokorščino, komu in na kaj naj pa človek še zaupa? Temu zlu se ne bo dalo drugače odpomoči, kakor da se vpeljejo zopet stare davčne knjige. V tistih knjižicah je bilo nekdanj natančno vpisano: Koliko mora kdo plačati te ali one vrste davka, koliko procentov raznih doklad itd., vse popolnoma natanko, in tudi čas je bil vpisan, od kedaj do kedaj velja vpisani znesek. Tu ni bila mogoča nobena pomota. Zakaj danes takih knjižic ni več? Takoj po „prevratu“ (!) l. 1918. so rekli baje, da „ni papirja“. Danes je papirja dovolj, plačajo ljudje tudi toliko, da finančna uprava lahko tiste knjižice naroči na svoje stroške, če pa tega ne more, naj jih pa zaračuna po originalni ceni, ker jih bo vsak rad plačal, če bo vedel, da bo doživel še enkrat red, ampak sedanja praksa s poštnimi položnicami mora izginiti, ker iz poštnih položnic noben človek ne razvidi, ne za kako dolgo dobo plača, ne kaj plača, sploh nič.

Samo grožnja z rubežnjo razvidimo iz položnic. S poštnimi položnicami je seveda lahko nalagati Sloveniji vsak dan na stotisoče davka, kolikor pač finančni minister potrebuje. **ampak mi hočemo knjige, da bomo vedeli, kaj plačamo, koliko in zakaj.** Papirja je dovolj, tiskarn je dovolj, uradnikov tudi, davka pa največ — torej napravite red!

Kdo nalaga davke? Eni pravijo: Parlament. To je res. Parlament pa dovoli finančnemu ministru natančno določene svote. Samo toliko in nič več sme finančni minister pobrati od ljudi. V Sloveniji pa pobere neke vrste davkov po večkrat toliko, kakor je „predvideno“. Sedaj nastane vprašanje: Kdo je pa to dovolil?! Ali mar tudi parlament? Tega parlament ni dovolil! Ali je to ukazal finančni minister na svojo pest, s kakšnim ministrskim ukazom? Če je finančni minister to ukazal na svojo pest, ne javno, je kršil zakon in tak ukaz je neveljaven. Kaj pa, če je to ukazal gospod minister tajno?! Tak „tajni“ ukaz je seveda ravnotako nezakonit in dvakrat neveljaven in noben uradnik ni zavezan ravnati se po takem „tajnem“ ukazu! Kaj pa, če finančni minister ni ukazal nič na svojo pest, ne javno in ne tajno — kdo je potem odgovoren? Potem je jasno, da so v tem slučaju odgovorni davčni organi sami, od uradnikov začeni pa do raznih davčnih komisij, ki brez parlamentarnega odobrenja in brez ministrskega ukaza pobirajo več kakor bi smeli! Eden od imenovanih činiteljev mora igrati v veliki igri za naš davčni denar vrlo važno vlogo — tajni ukazi... **Naloga davčnih cenilnih komisij pa je,** da izvrševanje takih „ukazov“ z vso energijo preprečijo in da dovolijo le tako davčno odmero, ki je zakonita.

Vojna odškodnina. Finančni minister je izjavil, da bomo mi, premagani prečani, morali plačati zmagovitim Srbijancem vojno odškodnino. — Mož ni povedal nič novega. Plačujemo jo že pet let. Po čegavi „za-sluzi“?

Vprašanje: Zakaj plačajo na Hrvaškem mnogo manj davka, kakor je „predvideno“, v Sloveniji pa dvakrat in trikrat („Jutro“, pozor!) toliko, kakor je „predvideno“?

Delavnice Južne železnice v Mariboru. Nedavno je obiskal znane velike delavnice Južne železnice v Mariboru tudi „minister saobračaja“ g. Velizar Jankovič, po domače: lepi Velizar. Takoj po njegovem obisku so začeli neki gospodje šušljati, da so bile gospodu ministru delavnice zelo všeč ter da je dal razumeti, da tako važno podjetje ne spada na mejo, ampak v Srbijo, menda v Biograd. — Te besede se popolnoma strinjajo z izjavami slovitoga „stručnjaka“ v ministrstvu za trgovino, ki je že večkrat rekel, da v Sloveniji ne sme biti nobene industrije, ker je „preblizu meje“. To smo v „Avtonomistu“ že večkrat omenili. Pri tej priliki pripominjamo, da leži Biograd tako blizu rumunske meje, da Rumuni lahko s fižolam streljajo nanj, ne samo s kanoni.

Pod kuratelo. Francoska vlada je odobrila Jugoslaviji posojilo v znesku 300 milijonov frankov, seveda za nove puške in podobno ničvredno drobnarijo, ki v bodoči vojski ne bo pomenila niti toliko kakor indijanski fičafaj. Zato pa je naša slavna vlada zastavila Francozom dohodke iz monopola, zlasti od tobaka. Bog ve, koliko bi nam Francozje posodili, če bi morali kaditi oni sami naš tobak? Bukovega lista imajo menda doma dovolj. Prijetno pa bo takrat, ko bodo dali Francozi, Amerikanci, Angleži itd., katerim je naš monopol že zastavljen, ves naš monopol na licitando. Ali bo takrat judov v Biogradu.

Še vedno ne mirujejo! Slovenski „drobtinčarji“ neprestano begajo ljudi v „Narodu“ in v „Jutru“ s svojimi „vladnimi drobtinicami“ in označujejo dan na dan svojim „vernikom, da so glavna stvar „uspehi“, „drobtine z vladne mize“ in „obrane kosti z vladne mize“. Ti ljudje ne morejo pričakovati trenutka, da bi

vsi Slovenci ponižno zlezli pod vladno klop in tam še ponižnejše cvlili za vladne drobtine in kosti. Pod nobenim pogojem pa ne gre slovenskim „inteligencim“ (?) butcem v glavo, da bi smeli Slovenci zahtevati, kar nam „milostno“ dovoli „ovaj Pašič iz Biograda“, **ampak si sami vzeti to, kar je naše!** Tega ne in ne, ampak psi moramo biti, pohlevni psi, ktere bi „oni“ pripeljali na vrvice v Belgrad pred mogočne oblastnike, da bi se pred njimi pobahali: Poglejte jih, psičke, kako smo jih lepo zdresirali! Slovenska „inteligencia“ (?) kar ne more razumeti današnjega našega boja za vse, ampak je prav po staroavstrijsko še vedno zadovoljna z „drobtinicami“. Mi pa pravimo: Če hoče slovenska „inteligencia“ (?) še nadalje drobtinčariti, naj le; **mi pa, kar nas je zavednih in odločnih Slovencev, vladne drobtine in kosti hvaležno odklanjamo, in jih bomo odklanjali tako dolgo, dokler ne bomo dosegli vseh svojih pravic in vsega, kar je naše.**

Tristo milijonov francoskih frankov posojila je dovolila Francija Jugoslaviji za nakup orožja. Polovico te svote bodo porabili za zvišanje uradniških plač, pa ne pri nas, ampak na — Francoskem.

Prošnja za pomoč. Žena državnega uslužbenca s petero malih otrok prosi usmiljene ljudi v svoji veliki stiski za kakoršnokoli pomoč (kurivo, obleko, obutev ali denar). Naslov: Spodnja Šiška št. 58, objekt 12.

Listnica uredništva. Z ozirom na veliko število dopisov smo prisiljeni mnogo gradiva odložiti za poznejše številke. Naj nam cenjeni gg. donisniki oprostite in blagovolijo potrpeti.

G. Keller: **Regina.** Poslovenil dr. Joža Glonar. V Ljubljani 1923. Natisnila in založila tiskarna J. Blasnika naslednikov v Ljubljani. — „Regina“ je povest uboge služkinje, ki je postala žena visokega gospoda, zgodba o sicer poštenem zakonu, kojega slaba stran je bila edino ta, da zakonca nista razumela drug drugega in ki je zaradi tega žalostno končal. Dejanje se vrši deloma v Nemčiji, deloma v Ameriki; opisano je tako živo, da knjige ne odložiš, dokler je nisi prebral. Prepričani smo, da bo povest tega znamenitega švicarskega pisatelja ravno tako ugajala, kakor jim je svoje dni njegov „Don Correa“. — Knjiga je lepa, obsega 92 strani in stane samo 5 Din. Izdajateljem je šlo zato, da s ceno izdajo omogočijo njeno nabavo najširšemu sloju našega naroda.

Čevlji z znamko „Peko“ domačih tovarov Peter Kozina & Ko. so priznana najboljši in najcenejši. — Dobite jih povsod. Glavna zaloga: Ljubljana, Breg št. 20, na drobno Aleksandrova cesta št. 1.

Najboljši premog, drva in oglje kupite najcenejše pri

Družbi Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.

Nova hranilnica. V Ljubljani se je ustanovil Hranilni in posojilni zavod, reg. druga z o. z., ki začne poslovati dne 1. decembra t. l. na Dunajski cesti št. 23 prilitično. Zavod izvršuje vse posle kreditnih zadrug: sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun, daje posojila, izvršuje inkaso itd. Pogoji so najugodnejši v vsakem oziru. Prvo načelstvo je tako-le sestavljeno: Predsednik g. Fran Peterca, veleposestnik in trgovec na Dunajski cesti v Ljubljani. Podpredsednik g. Josip Šiška, stolni kanonik v Ljubljani in posestnik na Pšati. Odbornika pa lesna trgovca in posestnika gg. Franjo Škrbec in Fran Bartol.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOV. AVTONOMISTOV.

Odgovorni urednik Jože Petrič. Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

SVETLIN KREMA

prvovrstna prima vazelin za usnje v lesenih in pločevinastih škatljicah in parketno voščilo, najboljši izdelki, priporočila trvdka

J. Kordiš,

Ljubljana, Vegova ulica stev. 2.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici v Ljubljani p. z. z o. z.

ki se je preselila iz hiše uršulinškega samostana poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo po

6%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka, v tekočem računu

5½%

vezane za dobo pol leta

6½%

in više po dogovoru.

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker poseduje Vzaj. posojilnica relativno večino delnic stavbne delniške družbe hotela „Union“ v Ljubljani. Vrhutega je njena last nova palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu in inozemstvu. Denar se lahko naloži po poštinih položnicah.

Nova knjiga!

V Blasnikovi tiskarni je izšla knjiga:

Dr. Dragotin Lončar

Politika in zgodovina,

ki obsega na 150 straneh pet oddelkov: A. Življenjepisi (Masaryk, Krek, Mahnič, Svetec, Susteršič in Tavčar), B. Za Jugoslavijo, C. O ustavi v Jugoslaviji, D. O socializmu in komunizmu, E. O slovenski politiki (Zakaj smo izgubili Koroško in Primorsko). Slovenci kupujte in čitajte! Cena Din 30.—. Po pošti Din 30.60.

Knjigarne in prodajalci popust.

Antikvarijat, knjigarna

HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34

kupuje in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

**Vse pisalne, risalne
in šol. potrebščine**

dobite najceneje v papirni trgovini

**Miroslav Bivic, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 29.**

Lastna knjigoveznica. — Velika zaloga šolskih zvezkov, map in blokov.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad R 130,000.000.—

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavi: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital K 10,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg 21.

priporoča po nizkih cenah svojo zalogo damskih in žalnih klobukov.

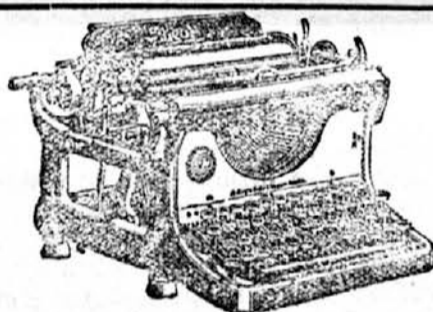
Export „Jugoeksim“ Import
trgovska družba

Vekoslav Pelc in drugovi v Ljubljani,
Vegova ulica šte. 8.

Trgovina s špecerijskim, kolonijalnim, materijalnim blagom, deželnimi in poljskimi pridelki ter izdelki, mlevskimi izdelki, lesom in lesnimi izdelki ter manufakturo na debelo.

FR. SLOVNIK LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporoča po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufakture Obleke po meri se točno izvršujejo.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.

Telefon šte. 268.

**Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.**

Teodor Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vseh

kleparskih in vodovodnih instalacijskih del kakor tudi za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Proracun brezplačno in poštine prosto. Popravila točno in po najnižji dnevni cen. Ambalaža in pločevine.

Hranilni in posojilni zavod

P. Z. Z. O. Z.

začne poslovati dne **1. decembra** tekočega leta

**v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 23.**

Sprejema hranilne vloge pod najugodnejšimi pogoji

upoštevajoč od finančnega ministra že naznanjeno davčno prostost hranilnih vlog.

Vloge na tekoči račun najugodnejše po dogovoru.

Daje posojila proti polni varnosti najkulantnejše.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1923.

Franc Peterca, veleposestnik in trgovec v Ljubljani kot predsednik.

Josip Šiška, stolni kanonik in posestnik, podpredsednik.

Franjo Škrbec, lesni trgovec v Ljubljani in

Fran Bartol, lesni trgovec v Ljubljani, odbornika.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto,
Rakek, Slovenjgradec,
Slovenska Bistrica

Šelenburgova ulica številka 1.

(PREJ SLOVENSKA ESKOMPNA BANKA)

KAPITAL IN REZERVE DIN 17,500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPozITURE:

Konjice, Meža-Dravogr.,
Ljubljana (mešjalnica
v Kolodvorski ulici)